

pričakovali — znamenje, da je bilo vse dogovorjeno. Flucher je znal najbolj nemški, zato je on govoril. Prosil je, naj se usmilijo Nemci Spodnjega Štajarja. Nemški poslanci so jih zagotavljali, da kar se milosti tiče, bodo jo odslej kar vsipavali na Spodnji Štajar. In ko so hodili Visenjak in tovariši od Poncija do Pilata, zvedeli so nazadnje pri Šmidererju tudi novico, zaradi katere so prav za prav bili poklicani v Gradec. Šmiderer jim je naznanil, da je predlog za uravnavo Pesnice gotov. Pred namestnikom pa so imeli zastopniki tako malo respekta, da so se kar zaporedoma oglašali k besedi. Visenjak je nekaj govoril o svinjah, Škorec pa se je povspel višje, ter pravil, da se naj v šolah uči več nemščine, kajti le tako lahko naši fantje postanejo pri soldatih »gfrajtarji in korporali«. Kakor da bile naše šole samo za soldate! Namestnik pa je čudno gledal te može, ki se imenujejo Slovence, a se bolj kot Nemci navdušujejo za nemščino in prihajal mu je dvom, ali so to res odposlanci slovenskega naroda ali ne . . .

Prazne besede.

Visenjak in tovariši so v Gradcu na višje povelje obsodili nasproti nemškim poslancem izstop slovenskih poslancev. Ta obsodba seveda slovenske poslance toliko briga kot lanski sneg. Visenjak in tovariši jih niso volili, Visenjak in tovariši jih torej tudi nimajo obsojati. Visenjak pa zaradi tega obsoja slovenske poslance, ker pravi, da sedaj ne morejo v deželnem zboru govoriti za Spodnje Štajarce. O ti ljubi Visenjak! Kaj pa pomaga govorjenje, če pa nam nemška večina ničesar ne da. Prej so naši poslanci leto za letom hodili v Gradec, govorili tam z gorečnostjo za slovenske potrebe, a vse zaman, Nemci so odkimavali in odklanjali. Sedaj so postali seveda nekoliko mehki, ker so jim naši pokazali zobe, a ta mehkoča je le navidezna. Naše poslance bi radi imeli zopet v Gradcu, potem pa bi ostali stari grešniki.

Pri namestniku.

Zastopniki spodnještajarskih nemškutarjev so se oglasili tudi pri namestniku. Namestnik jim je govoril najprej o Pesnici, čeprav še je nikdar videl ni. Obljubil je, da nadalje bo njegova skrb, da se bo pri kontumaciranju radi svinjske kuge ravnalo v prihodnjic bolj človeško. Ko je bil naš namestnik ministerski predsednik, bi to že lahko poskrbel, pa ni. Uganjka ostane, kako bo to sedaj dosegel, ko nima na Dunaju več istega upliva. Nazadnje je govoril tudi, kako dobro

je, če človek zna več jezikov. Res je to dobro, zato bi priporočili namestniku, naj se nauči vsaj slovenski, ki je jezik tretjine prebivalcev na Štajarskem. Namestnik se je pokazal s tem sprejemom zopet kot odločen pristaš nemških narodnjakov, ker je »špilal« pri tem sprejemu z njimi pod enim klobukom.

Kaj pa Slovenci pravijo?

Slovenci pravijo da nimajo Visenjak in tovariši v Gradcu v imenu slovenskega naroda ničesar iskati. Pa če bi tudi imeli, so storili veliko napako, ker so se hodili v Gradec klanjat nemški gospodi. A nemški poslanci si sedaj mislijo, nam za Spodnji Štajar pač ni treba ničesar storiti, kajti nekaj mož se je vedno takih, ki ne zahtevajo od nas mnogo. Treba nam je le predlog staviti in že primarširajo sem gor ter se zahvaljujejo, četudi še z uravnavo Pesnice ne nameravamo hitro začeti. Gotovo je torej, da je Visenjakov in tovarišev izlet v Gradec neizmerno škodoval Slovincem, kajti Nemci sedaj pravijo, da ne obsojajo vsi Slovenci zanemarjanja Spodnjega Štajarja od strani nemške deželne večine. V Gradcu bodo sedaj še bolj brezobzirno z nami ravnali, slišali bomo le obljube, dejanj pa ne bomo videli.

Zaupanje slovenskim poslancem.

V premnogih društvih in na številnih zborovanjih so se izrekli slovenski volilci, da odobravajo izstop slovenskih poslancev in da jim popolnoma zaupajo. Pri tem bodo tudi ostali. Nemci bodo sedaj sicer vabili Slovence, naj nastopijo proti poslancem. Zato bodo delali obljubo za obljubo. Dobro, naj jih delajo in naj jih tudi izpolnijo. Saj nam s tem ne skažejo nobene milosti, ampak nam dajo le našo pravico. Volilcev pa ne bodo premotili. S svojimi poslanci vred zahtevajo volilci ločitev Spodnjega Štajarja, tako da si bomo sami skrbeli za svoj gospodarski in prosvetni napredek. Na lastni zemlji hočemo biti gospodarji ne pa sužnji!

Friske fige.

Kaj so dosegli zaupniki spodnještajarskih nemškutarjev v Gradcu? Popolnoma nič. Kakor so prazni prišli v Gradec, tako so zopet odšli. Nemci so se jim smejali, ko so tako udano prihiteli v Gradec, zdaj pa, ko so odšli, se jim smejijo Slovenci, ker so iz Gradca prinesli friške fige — nič!

Listek.

Hudič skuha žganje.

Poljaka povest; posl. J. Toman.

Živel je enkrat neki kmet. Ker je bil ubog in reven, imenovali so ga Revček.

Nekega dne je šel kmet Revček orat. Vzel si je seboj na polje zadnji košček kruha.

Orje, orje, in ko je bilo poldne, postavi utrujene vole poleg sena, katero je seboj pripeljal, sam se pa vsede na tla, vzame robec, v katerem je bil kruh in začne nekaj premišljevat. Bil je delaven, svojo rodbino je ljubil, za njo se je v potu svojega obraza trudil, in le zavoljo nje ni obnemogel pod bremenom težke bede. Pogleda kruh, globoko vzdihne in položi robec s kruhom zopet v stran. »Pokrepčal se bom pozneje, mogoče ostane tudi kaj otrokom« tako je premišljeval. Medtem pa se je k njemu nevidno približala sama hudoba iz pekla, ukradla mu kruh, in čakala, kaj bo Revček storil, ko ne najde več kruha.

Dolgo je Revček oral in premagoval lakoto. Ko pa je bil že popolnoma slab, gre, da se nekoliko pokrepča.

Vzame robec, ga razgrne — pa kruha ni! »Čudno«, mislil si je Revček, »nikogar ni bilo videti in vendar mi je nekdo vzal kruh! Gotovo je bil bolj lačen kot jaz, Bog mu blagoslovi; danes ne bom umrl lakote in jutri bo že ljubi Bog kaj dal«.

Prekrižal se je, zmolil Očenaš, oral še nekaj časa, potem pa se je vrnil domu.

»Kaj je to« — mrmral je hudič majaje z glavo, »ukradel sem mu zadnji košček kruha in vendar se ni rotill, temveč je še Boga molil«.

Vrnil se je v pekel, stopil pred luciferja in mu razložil, kako je bilo.

»Zelo hudo si storil«, reče lucifer. »Hudo delati, je sicer naša naloga. Ako hudo storiš hudobnemu človeku, storil si, kakor se spodobi za hudiča; pa kar si naredil temu Revčeku, to je še za nas preveč. Pojdi torej k njemu nazaj in popravi napravljeno škodo!«

Stopila je hudoba zopet na zemljo, nekoliko časa se krčila kot mokra kura, vzela na sé človeško podobo, in šla k Revčeku se ponujati, da hoče pri njem služiti.

»Jaz ne morem imeti hlapca, ko sam nimam kaj jesti« reče Revček.

»E kaj?« meni hudoba, »jaz sem reven, ti reven, bova skupaj revščino stiskala in dvema vendar gre bolj hitro izpod rok. Ako bo dobra letina, bova imela vsaj kruha, pla-

Slovenski narodni ponos.

V.

Po našem zadnjem premišljevanju smo torej živo prepričani o veliki slovanski prihodnosti, pa tudi, da je nam Slovincem kot narodu Previdnost odločila v tej prihodnosti častno nalogo. Kedaj pa bo že napočil oni vseslovanski dan, ko bodemo imeli začeti svojo nalogo reševati? Kakor se bližanje jeseni pozna na tem, kako daleč je sad dozorel, a vendar ne more določiti dan, katerega bo sad padel z drevesa, tako tudi razna znamenja kažejo, da do onega velikega dne ni več tako daleč, zora že »puca«, nastopajoče stoletje bo ga gotovo prineslo, ali katero desetletje, katero leto, to ve sam Bog.

Dovedlo pa nas je to le premišljevanje do misli, ki nas ima sedaj bolj brigati nego vse drugo. Djali smo sicer gori, Previdnost nam je namenila, da bodemo slovanske prihodnosti častno deležni, a ni še s tem rečeno, da je bomo gotovo; kajti če je ne dočakamo, oziroma še dotle tako oslabimo, da v velikem kolesju tudi kot jedno najmanjših kolesc ne bodemo več za rabo, potem bodo naši bratje morali brez nas nastopiti svetovni oder. Zato pa nam za sedanjost ni večje skrbi, nego da se ohranimo. Jako nevarno, da, brezdomno pogubno bi bilo za nas, o prihodnosti sanjariti, sedajnost pa pozabiti. Previdnost noče naše pogube, ali ona tudi zahteva, da mi sami v svojo obrambo storimo vse, kar je v naših močeh. Star pregovor pravi: Pomagaj si sam, in pomaga ti Bog. To je: delati moramo sami in sicer, kolikor le moremo, potem daje Bog našemu prizadevanju uspeh, ki je le v njegovih rokah. Torej zberimo in napnimo vse moči, da se ohranimo, a tudi zraven še ojačimo! Niti ped naše zemlje, niti vinar našega denarja, niti betvica naših talentov ne sme iti v narodno izgubo!

To je prav lahko izreči, a izvesti je jako težavno. Boj za obstanek! Mar ne pozna grenkosti teh besedij dandanes že vsak slovenski fant, ki se le količkaj zaveda svoje narodnosti? Če pogledamo danes vse naprave, ki smo jih Slovenci v svojo obrambo in ohrambo oživotvorili, moramo reči, in tudi sovražnik nam mora priznati, da nikoli nismo rok križem držali, in da vzlasti v zadnji dobi jako živahno in premišljeno delujemo. Prav tako, le vstrajno naprej! A neka stvar, in sicer ravno ona, ki je po starem prepričanju dalekoglednih rodoljubov kakor tudi po prepričanju naših sedanjih najbistrejših mož najvažnejšega pomena, da,

čila pa ne zahtevam. Denar je okrogel, ali ga kaj je ali ne, vse eno; ako bo le košček črnega kruha«.

»Ako pa je tako, potem pa ostani; plačila pa ne pričakuj, razven da bi Bog dal boljše čase«.

Tako je peklenšček prišel k Revčeku za hlapca. Delal pa je tako, da nobeden ni mogel razumeti njegovih opravil.

V hlevu Revčeka je bila le ena kravica, in vendar je hlapec navozil na njivo polno gnoja, v enem dnevu vse izoral, zasejal, raslo je in obilno obrodilo.

Pri Revčeku je kruha dovolj, žena ne tarna več, otroci ne jočejo. V jesen sta vse njive nasejala, nekaj še prodala; ostalega pa ne vesta kam spraviti.

»Narediya tole«, reče hlapec, »orala bova mokrotne kraje in tam sejala; leto, kakor se vidi, bo suho in tako bo tam lepo rastlo«.

In se je zgodilo. Ko so drugi videli, kako je hlapec v blato zrnje metal, so se mu v začetku smejali, ko pa je dobro obrodilo, sklenili so, da bodo tudi tako delali.

Revček je tudi to leto veliko zrnja dobil, bogat je postal, odmeril še hlapcu plačilo in je živel veselo.

Drugo spomlad so šli sosedje in so tudi orali mokrotne kraje in tam sejali.

prvi, najmenitnejši pogoj, ta se zanemarija, za njo se doslej dejanski ni storilo skoro nič — to je združitev s Hrvati. Kakor ti sam ne moreš z jarka vzdigniti voza, vrhano obloženega s kamenjem, najsi se še toliko trudiš in krepiš in zopet trudiš, ravno tako Slovenci sami pritiska svojih silnih nasprotnikov končno vendar ne vzdržimo, ker smo prešibki. Kaj stori posameznik, kadar vidi, da lastna moč ne zadošča? Kaj stori drobna mravlja, če cepera sama vzdigniti ne more? Človek si poišče sodruga, mravlja družice v pomoč. Naša t. j. Slovencev kulturna sila je, ker smo obkoljeni od velikih kulturnih narodov, kakor so Nemci in Lahi, premajhna; vsled tega tudi politično ne moremo uspevati, ne sedaj, ne nikoli. Hrvatom se godi približno tako kakor nam; oni bi bili ravno tako potrebni nas, kakor smo mi njih. Združeni pa bi bili dovolj močni, da 'vzdržimo do velikega dne slovanske svobode tudi najhujši pritisk. Bili smo že nekdanj, kakor nam zgodovina pravi, s Hrvati jedno telo, najbližji brati smo njim po krvi in po jeziku, čaka jih tista naloga, kakor nas, sicer pa ne razdirajmo dalje besedij, ker ne dvomimo, da ga pač ni danes jednega Slovenca, ki bi ne uvidel potrebe združenja s hrvatskimi brati, ampak pojdemo k dejanju! Po nasvetu nekega modrega rodoljuba, ki razpravlja svoje misli v »Slovencu«, začnimo s tem, da »uvedimo v naša srednja učilišča, na gimnazijah in realkah hrvatski jezik kot neobvezen učni predmet. Jednako nalogo kakor Slovenci, imajo pa Hrvati glede pouka slovenskega jezika na hrvatskih srednjih šolah v kraljevini, Dalmaciji in Istri. Drugi veliki važnejši korak pa je vsopredno delovanje na socialnem in gospodarskem polju.« Slovenci imamo v tem zadnjem oziru že lepe začetke, Hrvatje nam naj pogumno sledijo. Reči moramo, da nas ni kmalu kaj tako razveselilo, kakor so nas gori navedene besede blagega rodoljuba. Da bi ne ostale klic vpijočega v puščavi, marveč rodile moško dejanje!

Dopisi.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Na velikonočni ponedeljek po večernicah je imelo loško gasilno društvo malo vajo, po vaji pa pošteno zabavo v gostilni g. Jakša. Udeležilo se je je precejšnje število udov. Prišli so tudi g. župnik. Med zabavo se je pelo tudi več narodnih pesmi. Po petju so nam g. župnik povedali marsikaj potrebnega in koristnega, da bi ustanovili pevsko in

bralno društvo; o domači godbi se je že lansko leto govorilo in sta že dva gospoda obljubila podpore vsaki po 100 kron. In še na nekaj so nas g. župnik opomnili! Zavoljo nemške komande, zakaj bi slovenska ne bila. In resnično, saj smo vsi Slovenci. Načelnik in njegov namestnik sta rodom vrla Kranjca, vodja plezalcev in drugi so tukajšnji rojaki, vsi torej sinovi slovenskih mater. Zakaj bi torej ne bila slovenska komanda? Privadili se je boste kmalu. Ker ste se nemški naučili, tuj jezik, boste se slovenskega še mnogo prej naučili. Na delo!

Gederovci na Ogerskem. Gospod urednik! Dovolite mi izreči v »Slov. Gosp.« zahvalo onim gospodom, kateri so nam knjige in časnike poslali. Poslali so nam g. dr. J. Vošnjak iz Slov. Bistrice 5 in pol kile lepih knjig, g. Ivan Kryl, učitelj na realki v Ljutomeru 33 knjig, g. Pušenjak Anton lepo število knjig iz Veržeja, g. Lasbacher, učitelj iz Norsinec, kateremu gre najlepša zahvala, nam je poslal 88 imenitnih knjig. Blagoslovi Bog dobro delo teh gospodov in njim povrni stoterno!

Predragi rojaki in bratje naši! Vsi ste vse dobro poslali! Eden gospod pa so nam poslali dobre 2 in pol kile časopisov, med katerimi so bili tudi »Slovenski Narod« in »Rodoljub« in tudi en dopis, ki se tako glasi: »Dragi rojaki! Pošljem Vam na Vaš poziv nekaj starih časnikov. Opozoriti Vas moram pri tej priliki na žalostni boj, ki se bije na Kranjskem med rojaki liberalci in klerikalci. Liberalci hočejo napredek, a klerikalci, t. j. stranka duhovnikov je proti vsakemu napredku ter ljubi duševno temoto, ker se baje le v kalni vodi da z uspehom ribariti. S tem pa Vas ne nameravam pridobiti, ne za eno, ne za drugo stranko, a dobro je, če človek ve, zakaj se gre. — Sv. Anton v Slov. gor., pošta Cerkovnjak. Franc Sijanec, nadržitelj.«

Odgovor na to: »Č. gosp. učitelj! Vsak človek mora imeti službo, od katere živi, tako mora tudi eno stranko imeti, katere se hoče držati in pri kateri se hoče vojskovati; to pa nas uči sv. naša vera, da bodo prišli krivi preroki, v ovčji koži, znotraj pa so volki; kateri bodo vse inace hoteli imeti; To jaz vidim v vašem dopisu, da vi nimate prav! Kajti brez vojske ni zmage, brez zmage ni krone. Nas ogrske Slovence ne boste vi tako hitro premetili s svojimi krivimi časniki. Dimniki imajo sedaj defo ž njimi. Mi se pa hočemo vestno držati naše stranke, pri kateri so duhovniki, pa bode tudi naša zmaga.«

Prosimo lepo vse naše brate, naj nam

ne pošiljajo takega branja, pri katerem bi ogenj dosta imel opraviti; naj bode ljubezen do nas prava in čista.

Hvala Bogu, lepo se kaže na vse strani pri nas, da ide naprej v verskem in narodnem življenju. Mladina začne lepo brati slovenske knjige, in vedno vprašajo po novih; pošiljamo pa jih tudi v take kraje, kjer jih še ne poznajo, da se bode tudi tje preselila slovenska zavednost. Iskren pozdrav! — Edšid Matjaš, Gederovci, pošta Frankocz, Ogersko.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovenska zmaga. Volitve v okrajni zastop marenberski so končane na čast slovenski stvari. Slovenci so si letos priborili štirinajst zastopnikov v okrajnem zastopu. Pri volitvah skupine kmetskih občin so Slovenci zmagali na celi črti letos prvokrat. To je vesela novica, ki nam prihaja od nemško-slovenske meje. Čast tistim odločnim možem, ki so prišli k volitvi in so pokazali, da ljubijo svojo slovensko domovino. Živeli!

V Marenbergu se je obhajal pretekli dni sv. misijon. Vodili so ga oo. jezuitje. Udeležba je bila velika.

Imenovanja v finančni službi. Finančno ravnateljstvo za Štajarsko je imenovalo davčne kontrolorje G. Zellerja, K. Kraussa, L. Tretana in Ant. Orožna, dalje davčna oficijala K. Exela in J. Klopčiča davkarjema, oficijala R. Kovačiča kontrolorjem, pristava K. Ferčnika in J. Bezenška oficijalom, pristava J. Vrabla in J. Koželja oficijalom, Fr. Resnika, J. Pihlarja, J. Ježovnika, K. Kolenca, A. Reharja in Fr. Perkota davčnim pristavom.

Streljanje proti toči. V nedeljo dne 29. aprila bo v Krškem pri Vidmu shod, na katerem se bo poročalo o uspehih streljanja proti toči. Shod bode ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju. Po shodu bodo v bližini mesta poskusi z različnimi strelnimi aparati. Zajedno s tem shodom bodo tudi poskusi z mehovi za zvepljanje vinogradov.

Bismarkgase v Ptujju. Sadnik, Vegšajder, Kasimir Kolenc, Selinšek, Gspaltl, Čalan, Akerman, vsi trgovci in obrtniki v novoimenovani Bismarkgase v Ptujju, naj se potegujejo, da se ta ulica nemudoma prekrsti v »ulico slovenskih grošev«, ako si hočejo zopet pridobiti naklonjenost slovenskih okoličanov. To je ptujskih okoličanskih

Pa pri Revčeku so zopet kaj drugega delali.

»Veš kaj«, reče hlapec gospodarju, »meni se zdi, da bo to leto mokro, zorala in sejala bova na peščene kraje, naj se drugi mučijo v blatu.«

In je začel orati in sejati na peščene kraje. Leto je bilo mokro, pri drugih je že vse segnilo, pri Revčeku pa lepo raslo. Tudi to leto je Revček veliko zrnja dobil, da ni vedel kam ž njim.

Zdaj je tudi hlapec začel sam pri sebi premišljevati: »Zdaj ima menda moj gospodar dovolj za ta kruh, katerega sem mu ukradel, zdaj sem mu povrnil tudi še z obrestmi; čas je, da ga zapustim; toda, toda, ali bi ne kazalo, da mu kaj napiskam? Zato sem vrag, da hudo delam.«

»Kaj, gospodar,« rekel je hlapec Revčeku, »blaga je dovolj, kaj naj ž njim storiva?«

»Bomo jedli vsi do sitega, damo ubogim in stradajočim, drugo pa shranimo za slabše čase.«

»Shraniti, to sicer ne škodi, pa zrnje ne čaka dolgo; ostalo bo za nas vse, tudi še za druge, vendar pa to, kar bi se pokvarilo, to bi lahko porabila za kakšno poskušnjo; ako se nama ne posreči, nič ne zgubiva, ako pa — čast in hvala nama!«

»Kakšno poskušnjo pa misliš?«

»Celo priprosta in ne nova, obeta pa veliko dobička. Iz ječmena se kuha pivo; rž je močnejša kot ječmen, toraj kuhajmo jo, mogoče da bo iz tega kaj pametnega.«

»Poskusi, ako se ti zdi. Pridno si mi delal, torej mi ne bo žal, ako tudi kaj pokvariš.«

Hudič je začel kuhati, mešati; delal je to in ono in končno je nastala iz tega neka čorba, čista kot voda, pa tako grenka in žgeča, da se je sam vrag čudil svoji iznajdbi in jo je imenoval žganje; natočil jo je v veliko posodo, nalil v čašico, postavil na mizo in se vsedel z gospodarjem.

Revček je pokusil, se je stresel in rekel: »Oh, kako grenko in žgeče!«

»Nič ne de«, reče hlapec, »tudi pivo je grenko, tudi popr žge, treba je poskusiti, kako bo dalje; izprazni čašico eno, drugo, ni se treba bati, saj je to ravno ista rž, samo da je tekoča.«

Izpraznil je Revček čašico, in diši mu. »Grenko, pa ni mi zoprno!«

»Izprazni še eno čašico«, reče vrag. »Še eno čašico izprazni in pravi: »Še ni tako grenko, pa nekaj tako kakor ... «

Začudil se je hudič in tudi svojo čašo izpraznil.

»Kaj še, grenko«, reče hudič, »ne spoznavš okusa, saj to ni grenko!«

In oba sta zopet izpila čašico.

»Res, ni grenko, gotovo ni grenko!« kliče Revček.

»Ne, grenko ni, in po životu gre neka neka toplota — pijva še!«

Nalila sta in izpila.

»Res je, res!« — klical je Revček »tudi jaz občutim toploto, o, kako greje!«

»In meni je nekako veselo; še čašico!« Še eno in drugo čašico sta izpraznila.

»Ah, kako je veselo!« — reče Revček, »meni se zdi, da sem za deset let mlajši, in kri v meni igra, da je kaj, ha-ha!«

»Tudi jaz sem mlajši postal«, reče vrag, »in veselo mi je; — pa počakaj, počakaj, kaj se ti zdi, gospodar?«

»Meni se zdi, da še ena čašica ne bo škodovala.«

»Živio! Še eno!«

»Še!«

Nalivala sta čašice, izpraznjevala, gledala drug drugega, kakor da bi se ne poznala.

»Čakaj, čakaj, gospodar! Ali se ti nič ne zdi . . . i?«

»Meni se zdi, da se ta koča začenja sukati . . . stoj, stoj! čakaj! zasukala se bo in podrla, in kje bova potem čez zimo stanovala?«

»Ne drži se stene, ne drži; saj se ne podira, kaj se ti sanja!«